

Motion

1975/76:1797

av herr Lövenborg m. fl.
om en enhetlig prisnivå för bensin och olja

Den olikmässiga prissättningen på bensin och brännolja är ett problem som det är angeläget att komma till rätta med. Priserna varierar som bekant beroende på den geografiska belägenheten. Det är ett system som mycket hårt drabbar Norrlandslänen, främst inlandskommunerna, men också vissa andra delar av vårt land.

Den nuvarande prissättningen bygger på en zonindelning som innebär en betydande olikmässighet. På grundpriset läggs ett zon- eller ortstillägg som innebär genomgående högre priser för orter belägna inom det s. k. inlandet. Dyrast är det längst i norr, där klimatet är kallast och avstånden störst. Det är ett system som slår hårt när det gäller såväl gods- och personbefordran som boendekostnaderna.

Enligt uppgifter från statens pris- och kartellnämnd betalar förbrukare av eldningsolja ett tillägg som varierar mellan 8 kr. per m³ i Göteborg, Malmö och Helsingborg och 51 kr. per m³ i Mertajärvi. Kallorter som Kiruna, Gällivare, Jokkmokk, Arjeplog och en rad andra, belägna inom det norrbottniska inlandet, får betala våldsamma överpriser i jämförelse med vad som gäller i 0-zonen.

Det säger sig självt att en sådan prissättning i högsta grad missgynnar de regioner som redan brottas med stora svårigheter. Bilen är inom berörda områden oftast ett nödvändigt hjälpmedel, eftersom de kollektiva trafikmedlen inte täcker behoven. Buss- och andra trafiktaxor påverkas negativt av systemet. Det går åt mera olja för att värma en fastighet i Gällivare än i Göteborg, och det drabbar villaägare såväl som hyresgäster. Nuvarande system är djupt otillfredsställande.

Vår principiella inställning är att bensin-och oljehandeln bör förstatligas, men även under nuvarande förhållanden måste det vara möjligt att åstadkomma en rättvisare ordning. Olja och bensin är nödvändighetsvaror, och det är inte rimligt att bensinbolagen skall tillåtas lägga en "straffavgift" på de konsumenterna som bor i vissa regioner.

I vårt grannland Norge fattades 1974 ett beslut om ett enhetligt konsumentpris för hela landet. Avtal träffades då mellan statsmakterna och oljebranschen, varvid den senare parten fick förbinda sig att handha det praktiska genomförandet av systemet med enhetspris. I Norge tillämpas sedan 1964 en statlig subventionering för transportkostnaderna utifrån regionalpolitiska hänsynstaganden. I Nordnorge, Nordland, Troms och Finnmark utgår bidrag till täckande av hela transportkostnaden, medan i övriga delar av landet bidrag lämnas till täckandet av transportkostnader ifall dessa

ej överstiger 4 öre per liter.

Olejbolagens profiler är som bekant mycket stora. Riktpunkten bör vara att genomföra ett system med enhetspriser, utan att de orter som nu befinner sig i 0-zonen drabbas av prisökningar. Riksdag och regering bör tvinga oljebolagen att i de aktuella områdena sänka priset för olja och bensin på bekostnad av bolagsvinsterna.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen i enlighet med vad i motionen anförts uttalar sig för en enhetlig prisnivå på olja och bensin i hela landet och hos regeringen hemställer om skyndsamt initiativ i syfte att uppnå detta.

Stockholm den 23 januari 1976

ALF LÖVENBORG (vpk)

EIVOR MARKLUND (vpk)

JOHN MAGNUSSON (vpk)

i Kristinehamn

BERTIL MÅBRINK (vpk)

GUSTAV LORENTZON (vpk)